

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА
Кафедра української літератури та компаративістики

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Директор з науково-педагогічної роботи

Олександр ЗАПОРОЖЧЕНКО

25 листопада 2022р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Комунікаційні технології наукового дискурсу»

Рівень вищої освіти: Третій (доктор філософії)
Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність: 053 Психологія
Освітньо-професійна програма: Психологія

ОНУ
2022

Робоча програма навчальної дисципліни «Комунікаційні технології наукового дискурсу»

Розробник програми: Джиджора Є. В., доктор філологічних наук, професор кафедри української літератури та компаративістики.

Навчальна програма затверджена на засіданні кафедри української літератури та компаративістики

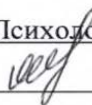
Протокол № 3 від " 18 " листопада 2022 р.

Завідувач кафедри

(Шевченко Т.М.)
(підпис)

Погоджено із гарантом ОПП «Психологія»

(Оксана КОНОНЕНКО)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК)

Факультету психології та соціальної роботи

Протокол № 1 від " 31 " 08 2022 р.

Голова НМК

(Маргарита КРЕМЕНЧУЦЬКА)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри

Протокол № ___ від " ___ " _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(_____)

(прізвище та ініціали)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри

Протокол № ___ від " ___ " _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(_____)

(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		Очна (денна, вечірня) форма навчання
Загальна кількість: кредитів – 3 Годин – 90 Змістових модулів – 1	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки Спеціальність: 053 Психологія	Обов'язкова
		Рік підготовки:
		1-й
		Семестр
		1-й
		Лекції
	Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)	12 год.
		Практичні, семінарські
		10 год.
		Самостійна робота
		68 год.
		Форма підсумкового контролю: залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна покликана сформувати комунікативні компетенції здобувачів вищої освіти третього рівня (докторів філософії) і передбачає високий рівень опанування й використання наукової української мови та здатність продукувати науковий дискурс і репрезентувати результати наукових досліджень на відповідному професійному рівні.

Курс охоплює власне комунікаційні аспекти навчання наукового мовлення і комунікативні та іміджеві параметри мовленнєвої поведінки науковців, зокрема оформлення тез і наукових статей, публічну репрезентацію наукових досягнень, підготовку до друку автореферату і дисертації доктора філософії, вироблення комунікативних стратегій поведінки учасників наукового дискурсу. Дисципліна забезпечує формування компетентностей оволодіння усним і писемним мовленням й опанування сучасних комунікаційних технологій у науковому дискурсі.

Дисципліна «Комунікаційні технології наукового дискурсу» є обов'язковою, містить 3 кредити (30 аудиторних годин (16 лекційних, 14 практичних) і 60 годин самостійної роботи) та має один змістовний модуль.

Мета навчальної дисципліни – формування загальних компетентностей з наукової комунікації, використання наукового українського мовлення та презентації й обґрунтування результатів дослідження.

Мета передбачає розв'язання наступних **завдань**: вироблення практичних навичок академічного письма українською мовою, опанування наукового дискурсу і стандартів академічного письма, оволодіння засадами ефективного спілкування в науковому просторі, набуття вмінь користування електронними ресурсами (наукометричними базами, пошуковими ресурсами і програмами перевірки оригінальності текстів тощо).

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі психології, в тому числі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних психологічних знань та/або професійної практики.

Загальні і спеціальні компетентності:

ЗК 2. Здатність до застосування знань з іноземної мови для забезпечення ефективної професійної комунікації.

СК 4. Здатність до самоменеджменту, планування і розв'язування задач власного професійного і особистісного зростання, відповідальність за навчання інших при проведенні науково-педагогічної діяльності.

СК 6. Здатність використовувати сучасні методи і технології наукової комунікації на державній та іноземній мовах.

СК 7. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.

Очікувані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

ПРН 4. Проектувати, оптимізувати та оцінювати якість освітнього процесу та освітнього середовища. Інноваціювати та вдосконалювати програми навчальних психологічних дисциплін.

ПРН 5. Знати та розуміти різні види письмових текстів та усних виступів з наукових проблем, у тому числі вміти оформлювати результати дослідження у письмовій та усній формі під час роботи в групі з інтернаціональним складом.

ПРН 8. Володіти комунікативними навичками, доступно і аргументовано представляти результати досліджень проблем психологічної теорії та практики, брати участь у фахових дискусіях.

ПРН 9. Полілогічно взаємодіяти із світовою науковою спільнотою та громадськістю з проблематики дослідження.

ПРН 11. Працювати над власним розвитком та вдосконаленням, визначати свої професійні можливості та виявляти прагнення до підвищення професійної кваліфікації та професійної мобільності.

ПРН 12. Критично осмислювати види та форми науково-дослідної роботи, вимоги й структуру публікації наукових результатів; аналізувати результати досліджень та самостійно інтерпретувати результати емпіричних даних психологічного дослідження.

У результаті вивчення даного курсу студент повинен **знати**: поняття наукового дискурсу і наукової фахової мови; лексичні та граматичні особливості наукового дискурсу; основні ознаки наукового стилю української мови; специфіку і структуру наукового виступу; основні вимоги до академічного письма та академічної доброчесності.

У результаті вивчення даного курсу студент повинен **вміти**: володіти державною мовою для реалізації письмової та усної комунікації; застосовувати знання про експресивно-емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для успішної комунікації; дотримуватись норм наукової етики при здійсненні науково-інноваційної діяльності та проведенні власного дослідження; використовувати інформаційно-комунікаційні технології у професійній науково-інноваційній діяльності; спілкуватися і взаємодіяти в науковому просторі грамотною науковою мовою; презентувати результати власних оригінальних наукових досліджень державною мовою в усній та писемній формі; бути здатним до безперервного саморозвитку та самовдосконалення. Застосовувати в роботі інноваційний підхід. Сприяти розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності.

3. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Формування академічної культури науковця.

Ознайомлення з міжнародними стандартами оформлення текстів наукових праць і виступів на конференціях. Поняття наукометричної бази, різновиди українських і міжнародних наукометричних баз (Google Академія, Scopus, Web of Science, Scopus тощо). Поняття DOI наукової публікації. Реєстрації в базі ORCID. Огляд наукових видань України, що входять до наукометричних баз. Поняття академічної мобільності і можливості закордонного стажування для науковців.

Тема 2. Комунікаційні аспекти академічної доброчесності.

Академічна культура та етика в науковій роботі. Права й обов'язки учасників наукового дискурсу. Основні форми вияву академічної недоброчесності. Західний досвід запобігання недоброчесності. Поняття плагіату і самоплагіату. Українське законодавство про авторське право і плагіат. Діяльність української спільноти «Дисергейт» у протидії і запобіганні плагіату в наукових роботах. Етичні кодекси науковців.

Тема 3. Ефективна комунікація в науковому дискурсі.

Форми і правила комунікативної взаємодії мовця та адресата. Максима комунікації Г. Грайса і Дж. Ліча. Конфлікт, кооперація і суперництво в науковому спілкуванні. Розв'язання конфліктів в академічній спільноті: дотримання принципів етики в комунікації. Закони комунікації В. Рождественського. Поняття комунікативного наміру (інтенції) та його реалізації в науковому дискурсі. Комунікативний шум.

Тема 4. Прагматика комунікації в науковому дискурсі.

Стратегії і тактики взаємодії в науковому дискурсі. Поняття комунікативної стратегії, тактики і комунікативних ходів. Типологія комунікативних стратегій – конфліктні та кооперативні. Комунікативні та соціальні ролі учасників наукового дискурсу. Типологія комунікативних невдач: причини і способи уникнення.

Тема 5. Технології підготовки і презентації публічного виступу в науковому дискурсі.

Імідж сучасного науковця: вербальні і невербальні аспекти. Техніка публічного мовлення (темп, тембр, інтонація тощо). Специфіка усного наукового мовлення. Структура наукового виступу. Робота з аудиторією. Засоби емоційного впливу і переконання. Створення мультимедійних презентацій: основні вимоги.

Тема 6. Невербальні аспекти комунікативної взаємодії в науковому дискурсі.

Невербальні аспекти іміджу науковця. Тренування голосу для публічного виступу. Типологія невербальних засобів комунікації. Правила невербальної поведінки. Жести і міміка в науковому спілкуванні. Аудіальні параметри комунікативної взаємодії. Семіотика простору в науковому дискурсі. Ольфакторні засоби комунікації.

Тема 7. Науковий стиль мовлення в комунікаційному аспекті.

Мовні особливості наукового стилю сучасної української мови. Жанри наукового дискурсу (стаття, тези, монографія, дисертація, автореферат). Культура наукового мовлення і науковий етикет. Наукова лексика. Шаблони наукового стилю. Авторитетність у науковій комунікації: коректні та некоректні покликання на джерела.

Тема 8. Основи академічного письма.

Підготовка і написання наукового тексту. аналіз прочитаних теоретичних джерел (узагальнення, реферування, компіляція тощо). Структурування тексту. Автоматизовані системи роботи з науковим текстом. способи опрацювання фактичного матеріалу. Поняття цитати і цитування. Коректне і некоректне цитування. Введення цитати в контекст. Переклад цитат з іншомовних джерел. Робота з бібліографією. Укладання списку використаних джерел в науковій роботі: основні принципи і стандарти. Міжнародні онлайн-ресурси. Пошукові системи.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Очна (денна, вечірня) форма				
	Усього	у тому числі			
л		п	ла б.	інд. са м. ро б.	
Змістовий модуль 1					
Тема 1. Формування академічної культури науковця		1			8
Тема 2 Комунікаційні аспекти академічної доброчесності		1	2		8

Тема 3. Ефективна комунікація в науковому дискурсі		2	2			8
Тема 4. Прагматика комунікації в науковому дискурсі		2	2			8
Тема 5. Технології підготовки і презентації публічного виступу в науковому дискурсі		2	2			10
Тема 6. Невербальні аспекти комунікативної взаємодії в науковому дискурсі		2				8
Тема 7. Науковий стиль мовлення в комунікаційному аспекті		1	2			8
Тема 8. Основи академічного письма		1				10
Разом за змістовим модулем	90	12	10			68
Усього годин	90	12	10			68

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені навчальним планом.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми/ Види завдання	Кількість годин
1	Комунікаційні аспекти академічної доброчесності	2
2	Ефективна комунікація в науковому дискурсі	2
3	Прагматика комунікації в науковому дискурсі	2
4	Технології підготовки і презентації публічного виступу в науковому дискурсі	2
5	Науковий стиль мовлення в комунікаційному аспекті	2
Разом		10

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені навчальним планом.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми/ Види завдання	Кількість годин
1	Формування академічної культури науковця	8
2	Комунікаційні аспекти академічної доброчесності	8
3	Ефективна комунікація в науковому дискурсі	8
4	Прагматика комунікації в науковому дискурсі	8
5	Технології підготовки і презентації публічного виступу в науковому дискурсі	10
6	Невербальні аспекти комунікативної взаємодії в науковому дискурсі	8
7	Науковий стиль мовлення в комунікаційному аспекті	8
8	Основи академічного письма	10
Разом		68

Самостійна робота оформлюється у вигляді доповіді, обговорення, та оцінювання якої здійснюється на поточному та підсумковому контролі.

Самостійна робота здобувачів забезпечується засобами Google Workspace for Education.

Навчально-методичне забезпечення: робоча програма навчальної дисципліни; навчально-методичні матеріали для лекцій, конспекти (тексти, схеми) лекцій; мультимедійні презентації; плани практичних занять; методичні вказівки (рекомендації) щодо самостійного вивчення дисципліни:

- 1) Мультимедійні презентації до лекцій. Здобувачі отримують посилання на файл презентації у робочому Телеграм-чаті, створеному для зручної організаційної роботи викладача з групою. І можуть працювати з цими презентаціями під час підготовки до практичних та самостійних занять.
- 2) Відеолекції. У випадку, якщо навчальний курс проходить онлайн, всі лекції записуються на платформі Zoom. Аспіранти отримують доступ до перегляду лекцій у робочому Телеграм-чаті.

Критерії оцінювання виконання самостійної роботи:

- своєчасність виконання;
- доброчесність та коректність у представленні текстів, презентацій та посилань (у разі доведеного плагіату бали за роботу анулюються);
- повнота, грамотність і коректність розкриття основних положень;
- творчий підхід до постановки і реалізації завдання;
- відповідність формальним критеріям (структура, послідовність, логічність, мовна грамотність, якість оформлення тощо).
- вміння застосовувати теоретичні знання для рішення практичних завдань.

9. Методи навчання

Метод проблемного викладення (наукового пошуку).

Пояснювально-ілюстративні методи: лекція, пояснення, самостійне опрацювання літературних джерел, робота з електронними конспектами лекцій та презентаціями, опрацювання наукових публікацій.

Наочні методи (презентації, ілюстрації).

Репродуктивні методи: розв'язування задач за алгоритмами конкретних методів, практичні роботи.

Дослідницький метод.

Методи формування і стимулювання пізнавальної діяльності: навчальні дискусії.

10. Форми контролю і методи оцінювання

При оцінюванні в балах рівня засвоєння матеріалу використовуються загальні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти:

Оцінка за національною шкалою та відсоток від максимальної кількості балів	Теоретична підготовка	Практична підготовка
	Здобувач освіти	
зараховано (90-100% від максимальної кількості балів)	у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; робить самостійні висновки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань. Здобувач здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу,	глибоко та всебічно розкриває сутність практичних/розрахункових завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує творчі завдання та ініціює нові шляхи їх виконання; вільно використовує набуті

	аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.	теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу; проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі.
зараховано (75-89% від максимальної кількості балів)	достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу; при представленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій; самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.	правильно вирішив більшість розрахункових /тестових завдань за зразком; має стійкі навички виконання завдання
зараховано (60-74% від максимальної кількості балів)	володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу; має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.	може використовувати знання в стандартних ситуаціях, має елементарні, нестійкі навички виконання завдання. Правильно вирішив половину розрахункових/тестових завдань. Здобувач має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.

не зараховано (35-59% від максимальної кількості балів)	володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно (без аргументації та обґрунтування); безсистемно виокремлює випадкові ознаки вивченого; не вміє робити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки; під час відповіді допускаються суттєві помилки	недостатньо розкриває сутність практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив окремі розрахункові/тестові завдання за допомогою викладача, відсутні сформовані уміння та навички.
не зараховано (0-34% від максимальної кількості балів)	не володіє навчальним матеріалом	виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача

11. Питання для поточного та періодичного контролю

Контроль засвоєння змісту курсу здійснюється наступним чином:

1) поточний контроль: на практичних заняттях здобувачі мають можливість набрати 80 балів (опитування на практичних заняттях в усній формі та виконання завдань до практичних занять)

2) по завершенню лекційного курсу та практичних занять проводиться промова-презентація відповідно до проблематики наукової роботи здобувачів. Така усна промова-презентація оцінюється 20 балами.

Розподіл балів за результатами поточного та періодичного контролю

№ п/з	Теми занять	Кількість балів за вид роботи	Разо м балі в
1	Формування академічної культури науковця	опитування – 0-5; розв'язання конкретних ситуацій – 0-5	0-10

2	Комунікаційні аспекти академічної доброчесності	опитування – 0-5; розв'язання конкретних ситуацій – 0-5	0-10
3	Ефективна комунікація в науковому дискурсі	опитування – 0-5; розв'язання конкретних ситуацій – 0-5	0-10
4	Прагматика комунікації в науковому дискурсі	опитування – 0-5; розв'язання конкретних ситуацій – 0-5	0-10
5	Технології підготовки і презентації публічного виступу в науковому дискурсі	опитування – 0-5; розв'язання конкретних ситуацій – 0-5	0-10
6	Невербальні аспекти комунікативної взаємодії в науковому дискурсі	опитування – 0-5; розв'язання конкретних ситуацій – 0-5	0-10
7	Науковий стиль мовлення в комунікаційному аспекті	опитування – 0-5; розв'язання конкретних ситуацій – 0-5	0-10
8	Основи академічного письма	опитування – 0-5; розв'язання конкретних ситуацій – 0-5	0-10
Промова-презентація на наукову тему		Наукова актуальність – 0-5; Логічний послідовний виклад – 0-3; Аргументація – 0-5; Наявність презентації – 0-4; Actio виступу – 0-3	0-20
Разом сума балів			0-100

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточний і періодичний контроль									Сума балів
Змістовий модуль 1								Промова-презентація	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	20	100
10	10	10	10	10	10	10	10		

T1, T2 ... T5 – теми лекцій

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90-100	A	зараховано
85-89	B	
75-84	C	
70-74	D	
60-69	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Навчально-методичне забезпечення

Робоча програма навчальної дисципліни; навчально-методичні матеріали для лекцій, конспекти (тексти, схеми) лекцій; мультимедійні презентації; плани практичних занять; методичні вказівки (рекомендації) щодо самостійного вивчення дисципліни:

1) Мультимедійні презентації до лекцій. Здобувачі отримують посилання на файл презентації у робочому Телеграм-чаті, створеному для зручної організаційної роботи викладача з групою. І можуть працювати з цими презентаціями під час підготовки до практичних та самостійних занять.

2) Відеолекції. У випадку, якщо навчальний курс проходить онлайн, всі лекції записуються на платформі Zoom. Аспіранти отримують доступ до перегляду лекцій у робочому Телеграм-чаті.

14. Рекомендована література

Основна література

1. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання: ДСТУ 8302:2015 / Нац. стандарт України. Вид. офіц. Введ. з 01.07.2016. К.: крНДНЦ, 2016. 16 с. (Інформація та документація).
2. Ботвина Н. В. Офіційно-діловий та науковий стилі української мови : навч. посіб. К. : АртЕК, 1998. 192 с.
3. Васенко Л. А. Фахова українська мова : навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2008. 272 с.
4. Вимоги до оформлення дисертацій та авторефератів дисертацій (розроблено на підставі ДСТУ 3008-95 «Документи. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення»). Бюлетень ВАК України. К., 2011. № 9/10. С. 2–10.
5. Гребенюк М. П., Шевчук Г. З. Основні вимоги до оформлення списку літератури за новими стандартами: методичні рекомендації. Луцьк : ВІППО, 2019. 60 с.
6. Етичний кодекс ученого України. К.: Видавничий дім «Академперіодика» НАН України, 2009. 16 с.
7. Мацько Л. І. Культура української фахової мови : навч. посіб. К. : ВЦ «Академія», 2007. 360 с.
8. Колоїз Ж. В. академічне письмо та риторика : [практикум]. Кривий Ріг : КДПУ, 2018. 196 с.
9. Колоїз Ж. В. Науковий стиль української мови : [практикум]. Кривий Ріг : КДПУ, 2017. 114 с.
10. Кравець Л., Мацько Л. Науковий стиль. Енциклопедія Сучасної України : енциклопедія [електронна версія] / ред.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк та ін.; НАН України, НТШ. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2020. Т. 22. URL: <https://esu.com.ua/article-70651>
11. Крашеніннікова Т. Методичні матеріали щодо мовних особливостей написання наукових статей в Україні та за її межами. Дніпро : Дніпровський гуманітарний університет, 2021. 39 с.
12. Мацько Л. І. Стилїстика української мови : підруч. К. : Вища школа, 2003. 462 с.
13. Непийвода Н. Ф. Мова науково-технічної літератури (функціонально-стилістичний аспект). К. : ТОВ «Міжнар. фін. агенція», 1997. 304 с.
14. Онуфрієнко Г. С. Науковий стиль української мови : навч. посіб. К. :

- «Центр навчальної літератури», 2006. 312 с.
15. Пономарів О. Д. Стилістика сучасної української мови: підруч. 3-тє вид., доп. і переробл. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2000. 248 с.
 16. Селігей О. П. Науковий стиль української мови: ресурси оновлення Мовознавство. 2006. № 2–3. С. 174–186.
 17. Семенов О. М. Культура наукової української мови : підруч. К. : Академія, 2010. 216 с.

Додаткова література

1. Бабич Н.Д. Практична стилістика і культура української мови. Львів: Світ, 2003. 432 с.
2. Бойко Р.В. Без компіляцій і плагіату! Бюлетень ВАК України. К., 2008. № 12. С. 11–13.
3. Добко Т. Академічна культура як необхідна передумова ефективного управління сучасним університетом в умовах автономії. Дух і літера. Спец. вип. «Університетська автономія». К., 2008. № 19. С. 93–102.
4. Довідник з культури мови: Посібник. К.: Вища школа, 2005. 399 с.
5. Євсєєва Г., Савицький М. Основні вимоги до якісного оформлення наукових публікацій. Вісник Придніпровської державної академії будівництва та архітектури. Дніпропетровськ, 2014. № 8. С. 54–62.
6. Єрмоленко С.Я. Науковий стиль. Українська мова: Енциклопедія. 3-тє вид., змін, і допов. К., 2007. С. 421, 422.
7. Женченко М.І. Оформлення публікацій у наукових журналах і збірниках: вимоги стандартів та видавничі реалії (на прикладі наукових видань НАН України). Наука України у світовому інформаційному просторі. К.: Академперіодика, 2011. Вип. 5. С. 125–136.
8. Культура української мови: Довідник / За ред. В.М. Русанівського. К.: Либідь, 1990. 302 с.
9. Культура фахового мовлення: Навч. посіб. Чернівці: Книги ХХ ст., 2005. 572 с.

Електронні інформаційні ресурси

1. Академічне письмо та бібліографія Режим доступу: bibliosynergy.ula.org.ua/index.php/proekt1.
2. Пан бібліотекар. Блог про бібліотечну справу та інформаційні технології. Режим доступу: www.бібліотекар.укр/.
3. Приклади оформлення бібліографічного опису джерел та літератури відповідно до вимог APA–STYLE. Режим доступу: <https://lexportus.net.ua/avtoram/124-staty-meniu-po-odnoi/338-primery-oformleniya-dzherel-i-tekstu-statej>
4. Про Етичний кодекс ученого України. Режим доступу: www.nas.gov.ua/legaltexts/DocPublic/P-090415-2-0.pdf.
5. Проект сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP)-Американські Ради. Режим доступу: <http://www.saiup.org.ua/>.

